

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/108/2019
Identifikačné číslo spisu:	5110205003
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5110205003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne E. B., bývajúcej v A., zastúpenej JUDr. Petrom Vachanom, advokátom so sídlom v Žiline, Pavla Mudroňa 1191/5, proti žalovanej O. B., bývajúcej v F., zastúpenej JUDr. Janou Veľas Hlucháňovou, advokátkou s o sídlom v Bytči, Červeňanského 540, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27 C 41/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2014 sp. zn. 10 Co 494/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 3. júla 2013 č. k. 27 C 41/2010-145 napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou pozemku parc. č. XXX/X o výmere 99 m² a pozemku parc. č. XXX/X o výmere 95 m² a že žalovaná je výlučnou vlastníčkou pozemku parc. č. XXX/X o výmere 88 m², všetky nachádzajúce sa v kat. území H., vytvorené v zmysle geometrického plánu z pozemku parc. č. KNC XXX/X zapísaného na LV č. XXXX, a z pozemku parc. č. KNC XXX/X zapísaného na LV č. XXXX. Zároveň vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala tak tvrdené skutočnosti. Poznamenal, že v konaní bolo preukázané, že pozemky, ktoré sú predmetom konania boli vytvorené z pozemkov zapísaných na LV XXXX, parcelné číslo XXX/X, kde je výlučnou vlastníčkou len žalovaná a z pozemku zapísaného na LV XXXX, parcelné číslo XXX/X, kde sú účastníčky každá podielovou spoluvlastníčkou 1/2. Žalobkyňa v konaní však nepreukázala zidentifikovanie pozemno-knižného stavu so stavom katastrálnym a ani z predloženého geometrického plánu Ing. G. nebolo možné vychádzať a konštatovať, ktorým pôvodným pozemno-knižným parcelám zodpovedajú parcely tak, ako sú zapísané na správe katastra, parcelné číslo XXX/X a XXX/X kat. územie H. Na základe tohto súd prvej inštancie uzavrel, že nie je možné konštatovať prevody a prechody vlastníctva v pozemno-knižnom stave na základe zmlúv, tak ako uvádzala žalobkyňa, ktorá nenavrhol doplniť dokazovanie a ani nepredložila žiaden dôkaz ohľadne stotožnenia

katastrálneho stavu so stavom pozemno-knižným, z ktorého vychádzala pri návrhu o určení vlastníckeho práva. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala splnenie podmienky preukázania naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016; ďalej len „O.s.p.“). Poznamenal, že žalobkyňa nemôže mať naliehavý právny záujem na určení, že žalovaná je vlastníčkou novovytvoreného pozemku parcelné číslo XXX/X, ktorý je vytvorený z pozemku XXX/X, zapísaný na LV č. XXXX, kde sú podielové spoluvlastnícky žalobkyňa a žalovaná, každá v podiele 1/2. V danom prípade ak žalobkyňa žiadala, aby každá z účastníkov konania reálne nadobudli časť pozemku XXX/X, tak v danom prípade mala možnosť domáhať sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Súd prvej inštancie preto žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 O.s.p.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 30. apríla 2014 sp. zn. 10 Co 494/2013 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a v plnom rozsahu naň odkázal. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku doplnil, že podľa dedičského rozhodnutia Štátneho notárstva v Žiline č. k. D 1624/79-7 z 3. januára 1980, zdedil syn poručiťky I. B., rod. T., Z. B., okrem iného, pozemky v katastrálnom území H., zapísané vo vložke 98, číslo 252, 257, 258/2, 261 a 264/2 v podiele 1/2-ica. Pod B 4/b vo vložke 98 pre katastrálne územie H. je však zapísaná I. B., rod. R. (v podiele 1/2-ica), teda matka žalobkyne, nie matka D. a Z. B.. Je teda zrejmé, že sa jedná o omyl (vzhľadom na takmer rovnaké krstné meno a priezvisko oboch menovaných) a že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území H., zapísané vo vložke 98, číslo 252, 257, 258/2, 261 a 264/2 v podiele 1/2-ica, nemali byť prejednané v rámci dedičského konania po poručiťke I. B., rod. T.. Poznamenal, že na druhej strane pri vyhotovovaní geometrického plánu č. 12/2000 Ing. E. G., resp. z výkazu výmer, ktorý je jeho prílohou, je zrejmé, že pozemky zapísané vo vložke 98 s pôvodnými parcelnými číslami 252 a 258/2 „boli použité“ na vytvorenie pozemku parcelné číslo XXX/X v celej ich pôvodnej výmere 11 m², resp. 19 m², pričom vlastníčkou vytvoreného pozemku XXX/X sa stala I. B.. Odvolací súd uviedol, že z uvedeného by vyplývalo, že pri vytváraní predmetného geometrického plánu nebolo zohľadňované vyššie uvedené nesprávne dedičské rozhodnutie (v zmysle ktorého by musel byť, vzhľadom na vytvorenie pozemku parc. č. XXX/X aj z pozemkov s pôvodnými parc. č. 252 a 258/2 v celom ich rozsahu, podielovým spoluvlastníkom novovytvoreného pozemku parc. č. XXX/X aj Z. B., resp. jeho právni nástupcovia). Uzavrel, že hoci aj došlo k omylu pri zahrnutí nehnuteľností zapísaných vo vložke 98 do dedičstva po poručiťke I. B., rod. T., uvedené nemá vplyv na správnosť odvolaním žalobkyne napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, keďže platí základný záver, že žalobkyňa nepreukázala zidentifikovanie pozemno-knižného stavu s aktuálnym stavom tak, ako je zapísaný na príslušnom liste vlastníctva. Z tohto pohľadu považoval odvolací súd za bez významu skutkové tvrdenie žalobkyne, že pkn. parcela XXX vlastnícky patrila jej právnym predchodcom. Bolo síce preukázané, že predmetný pozemok darovala I. B., rod. T., na základe darovacej zmluvy z 10. januára 1949 svojmu synovi D. B. a I. B., následne však osud predmetného pozemku nie je zo žalobkyňou predložených listinných dôkazov zrejmý. Poukázal na to, že žalobkyňa síce tvrdila, že sa predmetný pozemok stal súčasťou novovytvoreného pozemku parc. č. XXX/X v rámci zamerania Ing. E. G., uvedené tvrdenie však nebolo nijako preukázané. Predmetný údajný omyl, ku ktorému malo dôjsť v rámci vyhotovovania geometrického plánu Ing. E. G., žalobkyňa nijako nepreukázala. Konštatoval, že okrem toho žalobkyňa v priebehu celého konania neprezentovala tvrdenie vyvracajúce dobromyseľnosť žalovanej vo vzťahu k nadobudnutiu spornej nehnuteľnosti. Odvolací súd na základe uvedeného rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolaťka“), prípustnosť ktorého vyvodzovala odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a jeho dôvodnosť tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietala, že súd prvej inštancie nevykonával dôkazy, a j napriek tomu, že z jej vyjadrení a tvrdení bolo dostatočným spôsobom zrejmé, čoho sa v predmetnom konaní domáha ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že nemá právnické vzdelanie, bolo vykonanie zidentifikovania pozemno-knižného stavu s aktuálnym stavom zapísaným v katastri nehnuteľností podľa jej názoru nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej. Nevykonaním tak dôležitého dôkazu došlo podľa názoru žalobkyne nielen k odňatiu možnosti konať pred súdom, ale aj k nesprávnomu právnomu

posúdeniu veci. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Žalobkyňa podala dovolanie pred 1. júlom 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť v uvedený deň, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a uskutočnení meritórneho dovolacieho prieskumu.

7.1. Dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani na zastavenie konania, ani na odmietnutie dovolania, vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

7.2. Tie dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali.

7.3. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (2. júla 2014), t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 241 O.s.p.

8. Žalobkyňa dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

9. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobkyňou (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

10. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. sa rozumel nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod). Najvyšší súd v minulosti často zdôrazňoval, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (a teda aj vady uvedenej v písmene f/ tohto ustanovenia) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim bolo výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016). V prejednávanej veci z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobkyňa bolo niektoré z týchto práv odňaté, resp. aby boli splnené podmienky zakladajúce uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

11. K námietke dovolateľky vzťahujúcej sa k dokazovaniu dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 125/1999 a R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

12. Dovolateľka namietala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tzv. iná vada konania v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu nezakladala procesnú prípustnosť podaného dovolania (viď R 37/1993 a niektoré ďalšie

rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Dovolací súd mohol pristúpiť k preskúmaniu tohto dovolacieho dôvodu len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad prejednávanej veci.

13. Dovolateľka odôvodňovala svoj mimoriadny opravný prostriedok tým, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. V tomto smere je potrebné vysvetliť k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších inštancií bol relevantný dovolací dôvod, ktorým bolo možné odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších inštancií ale nezakladalo prípustnosť dovolania (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Na dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (i keby bol prípadne namieste záver o ich opodstatnenom uplatnení) preto dovolací súd v tomto konaní prihliadať nemohol.

14. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinné do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo v danom prípade účinok umožňujúci dovolaciemu súdu, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého uznesenia. Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.